

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 121 (3567) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Közel kétezer angolszász repülőgép pusztult el májusban német és megszállt nyugati területek fölött

Aknákat raktak le a Duna egyes szakaszain az éjszakai ellenséges berepülés során. A légvédelem hatásosan működött

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Május 31-én a késő esti órákban egyes ellenséges angolszász gépek a Duna—Tisza közén, délről észak felé átrepültek légterünket. Ugyanakkor más egyes ellenséges gépek a Duna vonalán gyülekeztek, aknákat raktak, azután déli irányban távoztak. Junius 1-én a kora hajnali órákban ellenséges egyes gépek északról dél felé repültek át légterünket. Ezek feltételezhetően azonosak voltak az esti órákban észak felé átrepült ellenséges gépekkel. A légvédelmi tüzérség helyenként hatásosan tüzelt és a vadászok is érintkezésbe kerültek az ellenséggel. Bombázásról jelentés nem érkezett.

Berlin. (MTI.): A keleti harcúterén szolgálatot teljesítő Interinf munkatársa úgy értesül, hogy május 31-én Jasi-nál nagy légitámadás zajlott le. A német vadászok nagy sikert értek el. A Dnyeszter völgye fölött és Jasi közvetlen közelében 87 szovjet gépet lőtek le. A szovjet május 31-én az egész keleti harcúterén 90 gépet veszített.

Berlin. (MTI.): Mint az Interinf értesül, a német légvédelem májusban a birodalom területe és a megszállt nyugati részek és a Földközi-tenger vidékén 1839 angolszász gépet lőtt le, köztük 1026 négy motorost. Ezen az alapon több, 10.000 emberre tehető a személyi veszteség. A lőtt repülőgépek 75 százaléka északamerikai volt.

Vatikánváros bezárta kapuit

Róma (NST.): A Vatikánváros kapuit bezárták. Ugyanakkor a svájci gárda testőrségének számát megkettőzték. A Szentsek visszavonta az összes engedélyeket, amelyek alapján egyes személyek eddig beléphettek a Vatikánállam területére. Megszüntették a távbeszélőforgalmat is az egyházi állam és Róma városa között. A rendelkezések nem vonatkoznak a Szentseknél működő diplomataikra. Miután már előző nap lezárták a Vatikánváros kapuit és megerősítették a kapuőröket, az egyházi állam most teljesen el van zárva a külvilágtól. Vatikáni körök közlése szerint a Szentsek a jelenlegi helyzetben szűkegesnek tartja, hogy megtegyen minden lépést, amellyel biztosítani tudja a Vatikánállam szigorú semlegességét a hadviselő felekkel szemben.

A spanyol államfő egy gőzöt boesárott a Szentsek rendelkezésére, hogy a Vatikán számlájára élelmiszereket szállítson egy Róma közelében lévő kikötőbe.

A szövetségesek háború utáni békeszervezőinek terve

Lisszabonból jelenti: (MTI) Newyorkból jelenti a brit hírszolgálat:

A háború utáni béke megővésére szolgáló világszervezet amerikai tervének 5 sarkalatos pontja van, írja washingtoni jelentésében az Associated Press. Ezek a pontok a következők:

1. Az egyesült nemzetek tanácsot alakítanak Szovjet-Oroszország, Anglia, Kína, az Egyesült Államok, valamint 3 vagy 4 kisnemzet részvételével, amelyek meghatározott időközökben választás útján váltakoznak.

2. Az egyesült nemzetek közgyűlést alakítanak mind a 35 egyesült nemzet részvételével, de esetleg valamennyi államot is bevonják. A közgyűlésen a kisnemzetek is ugyanolyan szavazati joggal és szuverenitással rendelkeznek, mint a nagyok.

3. A rendőri hatalom elsősorban a 4 nagy nemzet katonai erőiből áll. Ezek a rendőrségek megőrzik különállóságukat, de csak a közgyűlés határozatának megfelelően lehet őket felhasználni.

4. Világbíróságot szerveznek, amely a nemzetek között felmerülő minden jogi kérdésben dönt. A bíróság az egyesült nemzetek erkölcsi és katonai támogatásában részesül.

5. Közvetítőgöpezetet létesítenek olyan viták elintézésére, amelyek nem tartoznak bíróság elé, mert nem tartalmazzak jogi kérdést.

Rendet teremt a kormány az egyesületi életben

14 ezer egyesület közül 4300-nak még 50 tagja sincs

A Budapesti Értesítő jelenti: A belügyminiszter a közeljövőben rendet kíván teremteni az egyesületi életben, hogy az egyesületek keretében megszervezett nagy társadalmi erők szervesen és racionalisan szolgálják a magyar ügyet.

Ennek első lépéseként adatgyűjtést rendelt el az egyesületek tevékenységére vonatkozóan. Minden egyesület külön adatgyűjtési lapon számol be célkitűzéseiről, működéséről és arról, hogy az állam és társadalom által nyújtott támogatást a célok szolgálatában hogyan használta fel?

A zsidó vagyontárgyak és azok rejtegetőinek ügye a városi kisgyűlés előtt

Kijelentette a főispán, hogy társadalmi állásra való tekintet nélkül, könnyörtelenül jár el a rejtegetőkkel szemben. Mától kezdve elfogadják a lakásigénylők kéréseit

Nagyvárad, június 1. A város törvényhatósági bizottsága ma délben fél 1 órai kezdettel, vitéz Rajnay Károly főispán elnöklésével kisgyűlést tartott.

Napirend előtt Materny Imre a most már nemzeti tulajdonú képező volt zsidó vagyontárgyak ügyét tette szóvá. Feltette a kérdést, megvannak-e az előfeltételek arra, hogy ezek az értékek valóban a nemzet javára hasznosíthatóak s nem forog-e fenn a veszély, hogy ezekből jelentős értékeket jog és törvény ellenére eltulajdonítsanak?

A főispán válaszában kijelentette, hogy a nagyvárad kerestény társadalomnak több tagja tényleg rejtegetett és rejteget zsidó vagyontárgyakat. Erről vallomások vannak és pedig sajnos nem mindig önvallomások, hanem a zsidók beismerő kijelentései alapján megindult csendőrségi nyomozások derítették ki a tényeket.

— Ezek a tények szegényfoltot jelentenek a nagyvárad magyar társadalomra, — folytatta a főispán. — azért én kiméletlenül fogok eljárni a vétkesekkel szemben s számomra az illető társadalmi állása teljesen közömbös körülmény lesz.

A továbbiakban kijelentette a főispán, hogy tegnap megkereste őt a zsidó lakásokban lefoglalt műtárgyak kormánybiztosa a nagyvárad és biharmegyei műtárgyak ügyében. Ő azonban arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy különleges esetek kivételével ezekre a műtárgyakra Bihar vármegye és Nagyvárad tart igényt.

Krüger Jenő dr. szolt ezután a kérdéshez.

— Megnyugvással vesszük tudomásul, — mondotta — a főispán úr szavait, de ugyanakkor ne hagyjuk figyelmen kívül, hogy a zsidó vagyonok ellenőrzése

tást a célok szolgálatában hogyan használta fel?

A trianoni Magyarország 9 millió főnyi lakosságának egyharmada 3 millió ember volt, mintegy 14.000 egyesület keretében megszervezve. Az egyesületek tehát hatalmas társadalmi erőt reprezentálnak, de az adatok, sajnos, azt mutatják, hogy a megszervezés helytelen vonalon épült fel. Az egyesületek egyharmada, mintegy 4300 egyesület tagjainak létszáma még az 50-et sem érte el, ami nyilvánvaló bizonyítéka annak, hogy ezek főként elnöki és választmányi tagságok biztosítása végett alakultak. Az egyesületek nagyrésze főként konjunktúra-alakulás. A trianoni Magyarország egyesületeinek fele, 7000 egyesület 1921 óta alakult, tehát alig 2 évtizedes múltra tekinthet vissza. Az egyesületek jelentős anyagi erőt reprezentálnak. A trianoni Magyarország egyesületeinek évi kiadása 83 millió pengőt tett ki, ami az akkori nemzeti jövedelemnek közel 3 százalékát jelentette. Érdekes, hogy

ennek az összegnek csak a fele szolgált közvetlenül az egyesületek célját, míg 20 millió pengő tisztán a reprezentációs díjak fedezésére szolgált,

ami az összes kiadások egynegyed részét tette ki.

A mai totális háborúban a nemzeti erőfeszítés minden téren a legnagyobbat követeli meg a társadalomtól és ezért nem közömbös, hogy az egyesületek nemzeti, társadalmi és gazdasági célkitűzéseiket milyen módon és milyen eszközökkel kívánják elérni és hogyan fejtik ki működésüket. Feltétlenül szükséges, hogy az egyesületek működése a jövőben természetesen bonyolódjék le.

Nagyváradon történt a legnagyobb eszakkal, hiszen itt 41 milliónyi értéket tartanak nyilván, szemben például Szatmárral, ahol a lakók közlése szerint csupán 4 milliót tesz ki a nyilvántartott zsidó vagyon.

A továbbiakban kérte Krüger Jenő dr., hogy a lakáshivatal fogadja el a lakásokat igénylők kéréseit.

Gyápay helyettes polgármester magyarázatot adott arra, hogy a lakáshivatal eddig miért nem fogadta el a kérévényeket. Miután azonban, — folytatta — a pénzügyigazgatóság most már megkezdte a lepecsételt zsidó lakások leltározását s remény van rá, hogy a lakások kulesai a leltározó munka haladtával legalább csoportonként rendelkezésre fognak állni. A mai napon elrendelte, hogy a lakásigénylők kérévényeket el kell fogadni. Egyébként — mondotta — az összes lakásigénylők kielégítése után is

közel 3000 lakás jog Nagyváradon üresen maradni.

Kortsmáros László azt a kérdést vetette fel, hogy van-e elegendő férőhely a zsidó vagyontárgyak raktározására? Gyapay helyettes polgármester azt a választ adta, hogy a zsidó lakásokból elszállított tárgyakat nemük szerint osztályozva tárolják. Holnap értekezletet tart a pénzügyigazgatóval, amelyen további raktárhelyiségek igénybevételének és a tárolásnak a részleteit beszélük meg.

Rajnay főispán a romlandó tárgyak és bizonyos ipari cikkek soronkívüli leltározásának szükségességéről szóló ezután, különös tekintettel arra, hogy egyes üzemek munkájának folytonosságát és a munkásság kenyérkereseti lehetőségeit biztosítani kell.

A kisembereknél talált, jelentéktelen zsidó értékek ügye

Szabó János kérte, hogy azoknak a munkásoknak és alkalmazottaknak az igényeit, akik zsidó üzemekben dolgoztak, a zsidó vagyontól terhére a méltányossági szempontok figyelembevételével elégítsék ki, mert a dolgozó társadalom semmiféle formában nem szenvedheti kárát az átállításnak. Szabó János a továbbiakban eseteket sorolt fel, amelyekben az illetékes közegek túlbuzgósággal jártak el a zsidó vagyontárgyak után való nyomozásban és a tárgyak elszállításában. Például munkások esetében, mondotta, helyesebb a keresztény szegényemberről talált tárgy leltározása, értékelése és az illető munkásember birtokában való meghagyása.

Rajnay főispán csatlakozott ehhez a felfogáshoz és annak hangsúlyozása mellett,

lett, hogy a legkisebb vagyontárgy rejtgetése is bűn, méltányos eljárás mondott szükségesnek a kisembereknél talált jelentéktelen holmik ügyében. Ezzel kapcsolatban újlag kérte a közgazgatási szerveket, meleg szívet fog-

lalkozzanak a kisemberek panaszaival, mert jó nép ez a nagyvárad, érdemes törődni vele és kellő jóindulattal bizonyára lehetséges lesz az egész lakosságot egyetlen, minden szélsőségtől mentes akolba gyűíteni.

A zsidónevelő utcák átkeresztelése

A kisgyűlés tárgysorozatán több kérdés, többek között a román megszállás idejében a görög katolikus püspökség javára ingatlancsere formájában átengedett „Három rózsá” nevű volt városi ingatlan visszaszerzésének ügye szerepelt, továbbá az új házgondnoki díjak megállapítására vonatkozó javaslat s végül a zsidókról elnevezett utcák átkeresztelése.

Ennek során a Berkovits Agoston utcát Vadkert utcára, a Berkovits Ferenc utcát, a nagyvárad származású munkácsi hős emlékére Csapó József-utcának, a dr. Grósz Frigyes-utcát Borbíró-utcának, a Kazár Emil-utcát Sáfrád Márton-utcának, a Kecskeméti Lipót-utcát Bóné András

kurucvezér emlékére Bóné-utának, a br. Korányi Frigyes-utcát Bende Pál-utának, a dr. Moskovits József-utcát Nyári László utcának nevezték el.

A kisgyűlés lapunk zártakor még tart.

Sztójay miniszterelnök — a balatonfüred-tapolcai kerület képviselője

A Pest írja: A balatonfüred-tapolcai választókerületben az ajánlások benyújtásának határideje lejárt. Csak Sztójay Döme miniszterelnök adott be ajánlásokat, így tehát a kerület egyhangulag megválasztott képviselőjének tekinthető.

Kiváncsiskodók a légi-riadó alatt

Nem hősihalott az, aki a szabadban való tartózkodása miatt esik a légitámadás áldozatául

Légi riadó! Üvölt a sziréna, félrevert a harangot. Te mint fegyvelmezett polgár összedőlsz házad népét és szépen lementek az óvóhelyre, vagy a fedett árok-óvóhelyre. Ezt kellene cselekedni. A józan ész is ezt diktálja. De mi nem vagyunk fegyvelmeztek, mi kiváncsiak vagyunk arra, hogy mi is van már megint azoknál az amerikai meg angliusz gépekkel?

Jönnek? Nem jönnek? Hisz még a zúgásukat se hallani. Es ha jönnek, vajjon mennyien jönnek? Innen nem látni semmit, gyerünk ki a kert végébe, onnan a dombrol jobban látni. Gyerünk fel a tetőre, onnan van aztán kilátás. Mi az gyerekek, ti sem láttok még semmit?

— Edesapám, jöjtek csak — kiabál be Pista gyerek az utcáról. Jönnek már, ahon látni is őket, mint a méhek anyjian vannak!

Erre már a szomszédok is felfigyelnek és verődik a tömeg. Lassanként az utcák is megtelnek kíváncsi emberekkel. Egy-két okos ember is akad, akik szakértelemmel magyarázzák:

— Így jöttek a fronton is, aztán ledobták a rakományukat. Volt ugyan bunkerrünk, de fenemnt be abba! Néztük őket, aztán ha dobott, hallottuk a bomba sivítását, lehasaltunk a földre!

Igy megy a tere-tere; míg a gépek végig dühöngnek a város vagy falu fölött. A légitámadó kicsalja az embereket a lakásaikból. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a városokban, falukban soha annyi ember, asszony, gyerek nem mozog az utcákon, tereken, kertekben, mint a légi-riadó elhangzása után.

Mintha az ördög húzná ki áldozatait a véres táncra

Csak nem maradok el ettől a látványtól? Hátha még légi harc is lesz? Az meg különösen érdekes. Nincs az a hatalom, amely a kíváncsiságnak gátát tudna vetni. És hol maradna a jól értesültek kára, akik bele halnának, ha egy napon hirtelen maradnának. De meg a törvény, vagy rendelet, ide, vagy oda? Nekem aztán ne parancsoljon senki, ne féltsz az életemet. Így okoskodnak a magukat kárakán legényeknek tartó, fegyelmet nem ismerő honpolgárok, nem gondolva arra, hogy rossz példájuk mennyi áldozatba kerülhetne, ha történetesen megszólalnának az ellenséges gépek puskái és géppágyui. Sajnos, az emberek kíváncsiságát, könnyelműségét, nemtörődömségét, fegyvelmezetlen magatartását sem jóakarattal, sem törvénnyel, rendelettel, de még csak fenytéssel sem lehet megmástitani. Hiába szigor, a rendőr, a csendőr, — hiába a büntetés, csak egy mód képes az embereket jobb útra téríteni: A véres légy kíváncsi!

Mozik műsora:

APOLLÓ: Jöjjön elsején.
BELVAROSI: Tengerparti randevu.
CASINO: Varjú a toronyórán.
KORONA: Idegen úton.

áldozat. De hát miért kell embereknek gyermekeknek akkor is meghalni, ha ezt el lehet kerülni? Miért kell annyi ember kezét, lábát, amputálni, amikor az mind elkerülhető lett volna? Miért követeljük meg, hogy légi-riadó elhangzása után mindenki menjen óvóhelyére? Mind olyan kérdések, melyeket még egy kíváncsiskodó sem vetett fel, mikor kiállt a nézők tömegében. Nézzük meg már most, hogy mit mond a tapasztalat, a statisztika?

A légitámadások áldozatainak több mint 70 százaléka szabadban tartózkodókból kerül ki

Ezek nagy része maga kereste vesztét. Ezeket nem lehet hősi halottaknak tekinteni! Napról-napra érkeznek jelentések halálesetekről, sérülésekről olyan helyiségekből, ahol bombázás nem is volt. Néző, leső, kiváncsiskodó emberek ezek a szerencsétlenek, akik nem tudnak magukra vigyázni. Gyermekek-halál és súlyos sérülés, sok szomorú bejelentés tartalma — szülőik bűnei, akik még gyermekeikre sem vigyáztak ahelyett, hogy óvták volna őket a veszélytől. Ember vigyázz magadra és gyermekeidre! Hogy milyen veszély fenyegeti a szabadban leső, kíváncsi embert, erről elegendő lesz felsorolni a következő eshetőségeket:

1. Az átvonuló hullámok gépei leszorhatnak robbanó tárgyakat, apró bombákat, stb. ezeknek levetését a gépek dühöngése miatt nem hallani.
2. Megnyithatják a géppuskák, géppágyú tüzét 1—1 városban, faluban, álló vagy mozgó tömegekre. Pillanatok alatt ezer és ezer lövedék kerül a földre.
3. Dobhatnak bombát oda is, ahol nincs célpontjuk.
4. Légiharc alatt a lövedékek százezrei repülnek a levegőbe, amelyek már sok embert találtak halálosan súlyosan.
5. Ezek a lövedékek végeredményben a földre kerülnek és vagy a házak tetejét ütik át, vagy a földre, fába furódnak.
6. Ahol a saját légvédelmi tüzérségünk működik, ezek lövedékeinek repeszei is veszélyeztetnek.

Addig jár a kórsó a kútra, míg el nem török

Bombatámadás esetében: 1. A bombák kioldása jóval a célpontok előtt történik, tehát a legtöbb esetben a gépek erős motorzaja miatt nem hallód a bombák sivatását és nem éred el az óvóhelyet.

2. Minden támadásnál gyújtóbombák ezrei hullanak.

3. Támadás előtt, közben és után, géppuska- és géppágyútüz érheti a szabadban tartózkodót.

4. Saját légvédelmi tüzérségünk lövedékeinek repeszdarabjai hullanak, melyek szintén veszélyeztetnek.

Ember! Öreg, ifjú, férfi és nő, térj magadhoz! Háborúban élsz. Csatatéren vagy te is, ahol golyók, bombák pusztítanak! Hogy mikor és hol érhet a halál vagy sérülés, azt te nem tudhatod, de itt leselkedik mindnyájunkra, minden órában, minden percben, miért sietsz elébe? Óvd magad és embertársaidat! Ne ártasd magad azzal, hogy már százszor is végig nézted a gépek elvonulását és nem történt bajod. Itt is fennáll az a közmondás, hogy: addig jár a kórsó a kútra, amíg el nem török... Ne légy kíváncsi!

A fa szétszétlásának újabb rendje június 15-ig

Értesítam a város közönségét, hogy a Közellátási Ügyosztály 1944/45. tűzifára a fakiosztást a következőkben szabályozza. Mindazok, akik fölös tűzifakészletet jelentettek be, az alanti kedvezményt nem élvezhetik. Minden falpra az alanti fakeskedőnél 50 kg. tűzifa vásárolható a hirdmény megjelenésétől számított 5 napon belül. Az 50 kg. fán kívül bármelyik szénkeskedőnél még 50 kg. szén is vásárolható (György Vilmos Ghilányi út 26. sz., Báthy Bálintné Mussolini-tér 24. sz., Ludvig Gyula Dante-utca 12. sz.) alatt.

Felhívom a tűzifakereskedőket, hogy az elszámolásokat a hirdmény napjától számított 6 napon belül kötelesek benyújtani a Közellátási Ügyosztályhoz. Ugyancsak be kell adni azon elszámolásokat is, melyek az 50%-os szabad készletből szolgáltatott ki.

Június hó 2-án:
Topa Antal faterlepén (Mussolini-tér, volt Diósi faterlep): Kapisztrán-tér, Ribbentrop, Kapucinus, Hlatky Endre, Budai Tibor utcák.

Kun Sándor faterlepén (Árpád vezér-út): Sal Ferenc, Belezna Antal, Koppány, Ady Endre, Gyöngyösy, Papvay Elemérné, Werbőczy utcák.

Zathureczky József faterlepén: (Cseleptak u.): Szaniszló, Schubert, Mészáros, Madách, Kazinczy, Bémer-tér, gr. Bethlen István, Szalády utcák.

Nemes János faterlepén: (Ghilányi-út 26. szám): Városliget, Péter, Kereszt, Görbe, Csengeri utcák.

Június hó 3-án:
Topa Antal faterlepén: Mussolini tér, Szondi, Lázár Vilmos, Láhner György,

Aulich Lajos, Csaba, Dugonics Titusz, gr. Batthányi, Pável-utcák.

Június hó 5-én:
Topa Antal faterlepén: Rulikovszky, Kecskeméty Lipót, gróf Apponyi Albert fasor, Mezei Mihály, Szent László-tér, Szeptember 6. utca, Kemény Zs., Várady Zeigmond, Arany János utcák.

Június hó 6-án:
Topa Antal faterlepén: Szaevay utca, Peca utca.

Június hó 7-én:
Topa Antal faterlepén: Károlyi Gáspár, Magyar, Jókai Mór, Petneházy D., Cséplő Péter, Rövid utcák.

Június hó 9-én:
Topa Antal faterlepén: Timár, Luther, Dudek, Teleký Pál utcák.

Június hó 10-én:
Topa Antal faterlepén: Beöthy Ödön, Bém utcák.

Június hó 12-én:
Topa Antal faterlepén: Gróf Csáky-utca.

Június hó 13-án:
Topa Antal faterlepén: Ezredévi Emlektér, Rimanóczy, Nagy Sándor, Jakab Mihály, Széchenyi-tér, Tisza Kálmán tér.

Június hó 14-én:
Topa Antal faterlepén: Sztaroveszky, Ritoók Zs., Szilágyi Dezső, Szamosi Elek utcák.

Június hó 15-én:
Topa Antal faterlepén: Patak, Alapi, Szent János utcák.

Nagyvárad, 1944. május 31-én.

Nagyvárad város Közellátási Ügyosztálya.

Többnapos szünet után

Ujabb harcokra került sor a keleti arcvonal déli szárnyán

A németek visszafoglaltak egyes magaslati erődítéseket. — Délolaszországban Kesselring tábornagy meghiusította a német erők katlanba szorítására irányuló angolszász kísérletet

Berlinből jelentik: (MTI) A többnapig tartó majdnem teljes harciszünet után tegnap a keleti arcvonal déli szárnyán Jassi térségében újabb harcokra került a sor. A német vezetésnek az volt a célja, hogy ebben a térben az oroszok által megszállott egyes magaslati erődítéseket visszafoglaljon. Néhány óra leforgása alatt a németek el is érték a kitzüztött céljaikat. 34 ellenséges űteget és 2 páncélost semmisítettek meg, 69 szovjet gépet pedig lelőttek. A Kárpátok előterében a magyar csapatok a nap folyamán a kora reggeli órákban előállított szovjet betörést megtisztították és foglyokat hoztak be.

Berlin. (MTI.): Illetékes német katonai helyen az olaszországi hadszíntér eseményeihez azt a megjegyzést fűzik, hogy az angolszászok a déli arcvonalon megindított támadásait, majd pedig a nettunói hídfőtől kiindulva, a német erőköt katlanba akarták szorítani; Kes-

selring ezt a célkitűzést meghiusította. A déli szakasz e részéről a német csapatokat sikerült visszavonni és ma már biztosnak látezik, hogy az Aprilia-Velletri harciszakasz fedezete mellett az egész déli arcvonal el tudja kerülni a bekerítés veszélyét.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli:

Az Albani hegyek déli és délkeleti lábánál kedden is elkezdődtek harcokban meghiusult az ellenségnek valamennyi erős gyalogsági és páncélos kötelékekkel végrehajtott áttörési kísérlete. Ezek során Lanuvio térségben a 200 támadó ellenséges páncélos közül 75-öt megsemmisítettünk — legnagyobb részét közelharcokban. A Lepinói-hegyekben marokkói hegycsapatok betörték a biztosító vonalainkba és kemény harcok után elérték Corpinetot. Frossinonetől mindkét oldalon elterülő szakaszokon: Sorától délre, valamint Alfedere mellett és ettől délnyugatra utóvéd csapataink feltartották az ellenséges előretörési előnyomulásokat. Harci és éjszakai csatarepülőgépeink Cisterna térségében jó eredménnyel támadták célpontokat, valamint a harcitérségben ütegállásokat és ellenséges csoportokat. Egy német torpedókötélék a május 31-ére virradó éjjel a Földközi tengeren egy ellenséges hajókaravánból elsüllyesztett egy szállítóhajót és három teherhajót, 23.000 tonnát tartalmazóval. Egy további szállítóhajót, valamint egy tartályhajót megrognáltak.

Keleten Jassitól északra gyalogsági és páncélos kötelékek erős német és román harci- és csatarepülőgépektől kiválóan támogatva, áttörtek egy erősen kiépített és mélyen tagozott ellenséges állásrendszerrel és a szovjet csapatokat kemény harcokban visszavetették a mögöttes folyóvölgybe. Az elfoglalt területet a bolsevisták ismételt erős ellentámadásaival szemben megtartottuk. Vadász- és csatarepülőgépek ezen a vidéken 69 ellenséges repülőgépet semmisítettek meg. Erős német harcirepülő-kötélékek a május 31-ére virradó éjjel eredményesen bombázták Kasatin és Fastov vasúti csomópontokat.

Csatarepülőgépek a Finn-tenger-öbölben elsüllyesztettek három szovjet biztosító járművet, egy további pedig megrognáltak. Északamerikai bombázó repülőgépek a birodalmi

terület fölé hatoltak és romboló, valamint gyújtó bombákkal egyes helységeket károkoztak és csekély embervesztést okoztak. Légvédelmi erőink 42 ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

Az elmúlt éjjel néhány brit repü-

lőgép bombákat dobott a Rajuawest-fáliai helységekre. Tengeraltjáróink elsüllyesztettek hét hajót 29.500 bruttó regiszter tonna tartalommal, vala-

Meghiusították a japánok az Uj-Guinea nyugati részének meghódítására irányuló tervet

Sanghai. (MTI.) A NTL. jelenti: Japán meg van győződve arról, hogy az ellenséget a repülőgépterhelés terén felül tudja mulni — jelentette ki Matsumura sorhajókapitány tengerészeti ezóvivő egy sajtóértekezleten. A ezóvivő kijelentette, hogy az ipar terén tett nagy haladások Japán számára eddig nem is sejtett repülőgép-tömegtermelést tesznek lehetővé. Hasonló fejlődés figyelhető meg a hadi- és kereskedelmi hajók építésénél is.

Tokió. (MTI.) A NTL. jelenti: Mint a császári főhadiszállás szerdán délután közölte, a Sonten-csoporthoz tartozó Wiak-szigeten ellenséges partrazállások történtek. Tokiói katonai körök szerint ebből is látható, hogy az ellenség a súlypontot Uj-Guinea vidékére he-

lyezte át. Eitapenél és Hollandiánál történt korábbi partrazállásai után az ellenség újabb ugrást tett nyugat felé és most az Uj-Guineától 220 km. távolságban lévő szigeten igyekezik megvetni lábát. Itt azonban igen elkecsereedett ellenállásra talált a japán erők részéről, amelyek rendkívül súlyos veszteségeket okoztak a partrazállási csapatok, eltekintve attól, hogy 9 hajót elsüllyesztettek el, 6 másikat pedig súlyosan megrognáltak. Tokiói körökben hangsúlyozzák, hogy az ellenségnek sikerült ugyan Eitapenél és Hollandiánál, most pedig Wiak-szigeten partrazállania, a japán ellentámadások azonban meghiusították azt a tervét, hogy Uj-Guinea nyugati részét meghódítsák.

mint 8 rombolót és kísérőjárművet és ezenkívül lelőttek 6 ellenséges repülőgépet. Tengeri erők kereskedelmi hajók és a haditengerészet légvédelmi tüzérése május hónapban 200 ellenséges repülőgépet pusztított el.

Berlin. (MTI.): Mint az Interinf értesül, északamerikai bombázók, amelyek szerdán délelőtt erős vadászkiérettel Németország északnyugati része fölé szálltak. Geseke kis helysége több romboló bombát dobott egy árvaházra. A bombák között időzített gyújtósok is voltak. Negyven árva gyermek meghalt. Több rombolóbomba találta el a kis helység liceumát is, amelynek egyrésze összeomlott. A bombázás feltizenkötőkor történt, amikor jól lehetett látni.

„Törökország gazdaságilag nincs abban a helyzetben, hogy háborúba lépjen”

„Az angol sajtónyilatkozatok nem változtatják meg a török álláspontot” — írja a Tan

Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Sertel, a legújabb angol sajtóhangozokkal kapcsolatban a Tan című lapban felteszi a kérdést, mit akar most tulajdonképpen Anglia Törökországtól? — Churchill kívánja a Németországba irányuló török kivétel teljes megszüntetését és ezenkívül várja még, hogy Törökország támaszpontokat engedjen át és lépjen be a háborúba. A cikkíró megérti az angol vér kímélésére irányuló hagyományos angol kívánságot, de követeli, hogy vegyék tekintetbe a török érdekeket is. Törökország üdvözli a háború minél előbbi befejezésének kilátásait, de semmiképp sem akarja, hogy a háborút Törökország rovására fejezzék be. Az angol sajtónyilatkozatok egyáltalán nem tudják megváltoztatni a török álláspontot. Törökország nem is tud megfelelni Churchill kívánalmainak.

A cikkíró a továbbiakban megerősíti azt a török kívánságot, hogy eddigi lehetőségek keretében saját érdekeit követve, Anglia mellett akar állni. Törökország nem követi önző célokat, ezért ellenségei sincsenek. Másrészt tudja meg Anglia, hogy Törökország nincs abban a helyzetben, hogy háborúba lépjen, amiért is Churchill nem ragaszkodhat a követeléséhez.

Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Menemedszoglú külügyminiszter szerdán istanbuli politikai látogatásáról visszaérkezett Ankarába. A török állam-

elnöke ezidőszereint Istanbulban tartózkodik.

Istanbulból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A nagy nemzetgyűlés 192 szavazattal egy ellenében megszavazta az 1944—45. évre szóló török állami költségvetést. Saradzszoglú miniszterelnök különösen nyomatékosan jelentette ki, hogy a kormány és az országgyűlés sohasem riadt vissza az áldozathozataltól, ha a hadsereg kiépítéséről volt szó. Egy napon majdan a hadsereg felhasználása fogja igazolni ennek az elvnek helyességét.

Ankarából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Saradzszoglú miniszterelnök kijelentette a képviselőház előtt, hogy a török aranykészlet az utolsó két évben is száz tonnával gyarapodott. A devizaállomány 72 millió török fontra emelkedett.

Ankara. (MTI.): A török nemzetgyűlése a napokban foglalkozik azzal a törvényjavaslattal, amely előírja, hogy ellenséges csapatoknak az ország területére való behatolásakor minden 15—60 év közötti férfi védelmi haragra köteles. A polgári védőerég megszervezésé alatt áll.

Tovább bonyolódik a lengyel kérdés

Bern. (MTI.) A NTL. jelenti: A hufalói lengyel-amerikai kongresszus záróülésén elhatározták, hogy kérvényt intézzenek Roosevelt elnökhöz. Kérik, ac egyezzen bele olyan megegyezéses meg-

oldásba, amely a lengyel kérdésben ma Lengyelország helyzetét megnehezítené. A lengyelek nem szolgálták rá arra, hogy őket a szövetségesek mellőzzék, mert nem akadt még lengyel, aki valaha megszegte volna a szövetségeseknek fogadott hűségét.

Stockholm. (MTI.): A londoni lengyel tanács tagjai az államelnök elnöklésével tartott tanácskozáson elfogadták Sosinkovszky tábornoknak a helyettes-elnöki tisztről való lemondását. A főparancsnoki tiszttel azonban továbbra is megártja. A Dagens Nyheter londoni tudósítója szerint ez egy lépéssel előbbre viszi a londoni lengyel vizály elsimítását.

Ülést tartott a felsőház külügyi bizottsága

A MTI jelenti: A Felsőház külügyi bizottsága szerdán délután Balogh Jenő elnöklet alatt tárgyalta az országgyűlés időtartamának kivételes meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Lázár Ferenc előadó, Tomcsányi Móric bizottsági tag, majd Antal István igazságügyminiszter felszólalása után a bizottság a javaslatot a képviselőház szövegezésével változtatlanul elfogadta.

A MTI jelenti: A képviselőház gazdasági bizottsága június 2-án ülést tart.

Hősök a magyar történelemben

Arany Paszkál beszéde a Hősök emléknapján

(Befejező közlemény.)

Bajtársaim! Amíg a magyart csere-y-tézi, lovagias kiállásra vitte, bátran és áldozatos lélekkel vívta meg harcát. Ma azonban feltámadt Néró szelleme, aki leromboltatta főnemeseinek palotáit, hogy az övé legyen a legszebb. Néró szelleme járja örült vitustáncát, amikor gyáva kiállni lovagias harcra, hogy szemtől-szembe vívna meg katona-harcát, ehelyett vérünkön hizlalt, dollárok millióival lepénzelt kufár lelkű gangsterek bombázásával alattomos irtóhadjáratot indítottak ártatlan asszonyaink, gyermekeink és féltett kultúrintézményeink ellen, hogy a becsületes keresztény nemzetek egyszerre kétszeres halált haljanak. Pedig hiábavaló minden esztani erőlködésük, lelküket meg nem törhetik, noha nyomukban sok-sok az emberrones, testben-lélekben, egészségben, reményeiben megtorpant ember, éanyargató nyomor, pusztuló, elhagyott városok, égő falvak, melyekben ártatlan gyermekek nem tipegnek az édes otthon küszöbe előtt, hamuvá perzselte családok fészkek a pokollá változott földi paradicsomok.

Megértitek-e hát magyarjaim, miért is lettek hősök apáink, testvéreink, fiaink? Mert meg tudták halni a hazáért, ezért a szent földért, ahol leten napja először sütött rájuk, ahol először ringatta el lelküket a trillázó pacírta dala, ahol szívták édesanyjuk ajkának mézét és kebléről az életet; mert szeretők édes magyar szabadságunkat, kultúránkat, hegyeinket, síkságunkat, palotáinkat, nádfedeles kunyhóinkat; az agrok verőfényes békéjét, a gyermekek zavartalan mosolyát, leányaink szeplőtelen-ségét, oltárainkat, hitünket

s mindazt a drága kincset, amit a törös rongy az élet nagy iskolatáblájáról letörölni kész.

Megmutatták a hámuló világnak, hogy ereinkben dicső hősök vére csörgedez, hogy a magyar becsület nem üres fantom, hanem ragyogó valóság; a hűség nemzeti erényünk, a hazaszeretet piros vérben fűrésztört törhetetlen hitvallásunk, az eskü ezentege az életnél is becsesebb érték.

A hála forró könnyeivel áztatjuk tehát hideg, merev kezüket, kiknek elpihent teste a hősi hant alatt az áldozatos honszeretet égő oshipkebokra. S bár még szaporodnak a gyászruhák s bár még a háború borzalmaiba temetkezett világ csak várja, lesi a béke hajnalát, az örvénylő vértenger felett megjelenő Noé-galambot,

én ma, piros pünkösöd napján térdemlva kérem a Szentlelket, hogy ne hozzon a magyarnak olyan békét, amelyet talmi ígéretet Jákob hangján, de Exau szörös kezével adnak, hanem bár golgotás, de dicső harcokkal megvívott győzelmet.

A magyar nemzet történetét úgyis az Evangélium mesgyéje szabta meg, mert emiként a zsidók mindig ott voltak Jézus körül, amíg ehettek a megszáporított kenyérből, ihattak a csodás borból s amíg gyógyító erejét rájuk pazarolta, de hitványul elhagyták a Golgotán, sőt feszítés meg-et kiáltottak, akként voltunk jók Európának, amíg kenyereinkre, vérünkre, életünkre volt szükség, de mihelyt áldozatos életünkben Golgotára jutottunk, patkány módjára földalatti odulka buntak el mellőlünk s Trianonban ácsolt koporsóink szögeit is ők maguk verték be.

Lelkes magyar ifjúság, ezért becsüld meg hát dicső hőseink emlékét s tégy

fogadalmat itt a kötelességteljesítés tőfokának némaságában, de bevezés iskolájában, hogy amikor a boldogság útját járod, sohase felejtet el, hogy azt a hősök vérukkal taposták ki számodra, akik szenvedve meghaltak, hogy te boldogan élj!

Ezért imádkoztam én ma összetett kézzel az Ur oltára előtt, hogy jöjjön el a szeretet Lelke s tanítsa meg a magyart összetartani; szeretni egymást melleg gondolat nélkül; szeretni barátot számitás nélkül, önmagunkat önzés és rövidlátás nélkül. Adjon a magyarnak fehér arcú; tiszta lelkű, csillogó szemű, a munkát s kötelességeit halálig szerető ifjúságot. Hozza el a Szentlélek ne csak a békéjét, hanem az apostolok feje fölé lehelt tüzes nyelveket is, amelyek az egyszerű és félnék halászokat világhó-

ditó, bátor kiállású hithirdetőkké, martirokká változtatták, akként szállja meg az én ifjaimnak is a tétova lelkét, hogy dicső hősök példám kitüzesedve védjék meg édes magyar hazánkat. Így majd bátran tehetik rá elesett hőseink fejfájára kezüket a elmondhatják szent fogadásukat, melyeknek elmulasztásáért a zsidók önátka jár: az ő véruk rajtunk és gyermekeinken!

Katonák! Leventék! Bajtársaim! Elcsélt hőseink tanítása legyen örök mementónk Petőfi szavaival:

Sehonnai bitang ember,
Ki hogyha kell halni nem mer.
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete!

Adjon az Ég a magyarnak a dicső hősök eirja felett kivirágzó: Szébb jövőt!

Hat gyermeket megsebesített a felrobbant kézigranát

Nagyvárad. Megrendítő gyermektragédia történt Hegyközsátr községben szerdán délben. Gyermekektől álló kis társaság kiment a rétre játszani. Játszozás közben egy kézigranátot találtak, amelyet piszkálni kezdtek. A kézigranát felrobbant és Molnár Irma 9 éves kisleányt azonnal megölte. Tóth Etel 13 éves kisleány súlyosan megsebesült a szemén, ezenkívül a teste tele van szilánkokkal. Nagy Lajos 10 éves fiúcska és Pántis János 11 éves fiúcska lábszartörést szenvedtek a robbanás következtében. Horgos Lajos fiúcska és Zádori Etel 7 éves kisleány teste szilánkokkal van tele. Behozták őket a

biharmegyei Közkórházba, ahol dr. Cséte Emil főorvos-operátor vette őket kezelés alá, hogy a szilánkokat eltávolíthassa a kis gyermektestekből.

Ugyancsak Hegyközsátr községben súlyos roncslást idézett elő egy, az angolászok által ledobott robbanó öngyújtó. Szilágyi Károly vasutas talált az utcán egy benzinöngyujtót, amelyet vizsgálgatni kezdett és amikor meg akarta gyújtani, felrobbant a kezében, úgy, hogy egyik kezefejét teljesen szétroncsolta. Szilágyi is bevitték a nagyváradai Közkórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta.

Nagyváradai kereskedők mozgalma az üzleti záróra ügyében

A Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok a nyitárusítási üzletk zárórája ügyében a Nagyváradai Kerületi Kereskedelmi és Iparkamarának a következő átiratot küldte:

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara a m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter Urhoz intézett, nyitárusítási üzletk legújabb szabályozása tárgyában kiadott 55.000—1944. K. K. M. sz. rendelet módosítását célzó előterjesztését intézményünk minden egyes tagja és szakosztálya egyhanguan magáévá teszi és örömmel csatlakozik a megindított mozgalomhoz.

Kereskedőink és szakosztályaink elgondolása szerint semmi célszerűség nincs abban, hogy a nyári hónapokban az üzletk megnyitása 9 órakor kezdődjön, amikor nyári órarendszer van igényben és az összes közhivatalok már 8 órakor kezdik meg a működésüket.

Sérlemzik továbbá és különösképpen azt a körülményt, hogy déli szünet nincsen. Megállapítható, hogy 13 óra és 15 óra között annyira lanyha a vevőközönség érdeklődése, hogy az üzletk nyitvatartása nyugodtan mellőzhető anélkül, hogy bármilyen magán, vagy közérdek szenvedne e miatt. Sőt ellenkezőleg, éppen ez a körülmény kavarja fel kereskedőink magánéletét és bizonyos vonatkozásban szociálisellenesnek is mondható, mert hiszen egyfelől lehetetlenné teszi,

hogy úgy a munkaadók, mint a munkavállalók a déli főétkezést odahaza családi körükben fogyaszthassák el és ez a táplálkozásoknál, valamint a háztartásoknál igen sok gondot, bonyodalmat okoz, másfelől pedig nem nyújt módot és lehetőséget az amugy is túlságosan igénybevett és igen redukált személyzetnek, hogy a déli munkaidőben egészségük megerősítése céljából napkurázhassanak és fűródhessenek, egyszóval felüdüljenek.

Kereskedőink úgy gondolják, hogy a fent hivatolt miniszteri rendelkezéssel ellentétben az volna a legajánlatosabb minden vonatkozásban, ha 13 órától 15 óráig az üzletk zárva volnának, mert így alkalom nyílna a munkaadók és alkalmazottak nyári felüdülésének ily módon megvalósítására. A mai rendkívüli viszonyok úgy sem teszik lehetővé, hogy akár kereskedőink, akár az alkalmazottak nyaralni menjének, így tehát az egyedüli út a feltétlenül elrendendő felüdüléshez a déli szünet beiktatása.

Kérjük feltétlenül a legerélyesebben támogatni kereskedőink kifejezett kívánságát s mielőbb elérni a fenti rendelet módosítását.

Megkülönböztetett tisztelettel:
Dr. KALAS LÁSZLÓ,
a Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok
Miniszteri Biztosának megbízásából
titkár-igotnacsos.

A nagyváradai munkapiac helyzete

A nagyváradai m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. Telefon 25-76) az 1944 évi május hó 31-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 48 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 5 cipész, 1 gépkocsivezető, 1 könyvelő, 3 tisztviselő, 1 sütő, 2 férfiszabó, 2 nőiszabó, 2 villanyszerelő, 1 felső-részkeszítő, 1 gyárimunkás, 2 napszámos, 1 műszerész, 1 molnár, 2 bejárónő, 10 mindeneslány, 16 mindenes-főzőnő, 2 kiszolgálónő, 2 szobalány, 1 szolgáló-kifutó, 1 kocsis, 1 asztalos.

Összesen: 61 egyén.
Foglalkozást keresnek: 3 asztalos, 3 cipész, 1 cipőfelsőrészkeszítő, 3 géplakatos, 10 gyárimunkás, 28 gyárimunkásnő, 1 kelmefestő, 12 kereskedősegéd, 2 kovács, 2 kőműves, 4 lakatos, 12 tisztviselő, 20 tisztviselőnő, 1 műszerész, 8 napszámos, 4 varrónő, 14 szövőnő, 1 útépitőmunkás, 1 vasasztergályos, 1 ápolónő, 17 bejárónő, 2 gyermeklány, 30 mindeneslány, 2 mindenes-főzőnő, 6 szakácsnő, 2 mosónő, 1 kapus, 6 szolgáló-kifutó.

Összesen: 238 egyén.
Betöltendő tanonchely: 1 molnár.

Gróf Teleki Béla megbeszélést folytat Nagyváradon

Gróf Teleki Béla országgyűlési képviselő, az Erdélyi Párt országos elnöke szerda délelőtt Páll György országos főtitkárrel gépkocsin Kolozsvárról Nagyváradra érkezett, hogy a párt képviselőivel és felőlhái tagjaival megbeszélést folytasson. A Magyar Házban megtartott megbeszélésen Teleki Béla gróf tájékoztatta a megjelenteket az időszerű politikai kérdésekről, az Erdélyi Párt helyzetéről, valamint meghallgatta a helyi vezetőség jelentését a szervezési kérdésekről. Bejelentette gróf Teleki Béla, hogy szerda délelőtt levelet kapott dr. Patzkó Elemér országgyűlési képviselőtől, amelyben közölte dr. Patzkó Elemér, hogy kilép az Erdélyi Pártból.

A déli órákban az Erdélyi Párt országos elnöke látogatást tett vitéz Rajnay Károly főispánnal, akivel beható eszmecsere folytatótt.

Délután az EMGE nagyváradai birtokát tekintette meg Koppány Rezső kirendeltségvezető társaságában, majd a menetrendszerű budapesti személyvonattal a fővárosba utazott.

Szigorú büntetés...

Némely embernek a kapzsúsága nem ismer határt. Elég szomorú, hogy egyesek a mai nehéz időkben sem tudnak szenvedélyüknek parancsolni, megfélemlenek az egyetemes magyar érdekekről. Még jó, hogy szörványos jelenség ez csupán. Ennek a szomorú jelenségnek egyik esetét a „Magyarság” említi, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

Előfordult, hogy leelőtt ellenséges repülőgép olyan területre zuhant, ahová csak később érkezhettek meg a hatóságok. Ezalatt a környékben lakók megközelítették a leelőtt gép roncsait és kifosztották. Ezzel a cselekedetükkel megakadályozták, hogy a hatóságok fontos következtetéseket vonjanak le a gép felszereléséből. A jövőben szigorúan büntetik azokat, akik bármilyen apróságot is eltávolítanak a lezuhant gép roncsaiból.

„A keresztény magyar gondolat az, amivel állunk, vagy bukunk, győzünk, vagy elpusztulunk”

Reményi-Schneller pénzügyminiszter beszéde az ujvidéki főispán beiktatásán

Ujvidék. (MTI.): Ujvidék szabadkär-lyi város törvényhatósági bizottsága szerdán iktatta be hivatalába dr. Apatini-Fernbach Péter főispánt. A beiktatáson a kormány képviselőiben Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter érkezett Ujvidékre. A diszkörnyű- lősen dr. vitéz Nagy Miklós polgármester közölte az új főispán kinevezését. Hangzottatta, hogy ez a kinevezés országos politikai szempontból az öntudatos magyar és jobboldali politika megvalósulását jelenti.

Ezután dr. Apatini-Fernbach Péter főispán beszélt. Először a Kormányzó Ur Ófőmeltósága iránti háláját juttatta kifejezésre, majd áttért programjának kifejtésére, amelyet egy mondatban foglalt össze: „Ott folytatom, ahol elhagytam.” A nemzetiségekről szólva kiemelte a főispán, hogy a német nemzetiségű konfitársakkal a legbensőbb együttműködést fejt ki. A szerb kérdéssel kapcsolatban hangzottatta, hogy sem a kormány, sem ő, sem a magyarság nem ellensége és nem volt ellensége a szerb népnek. Felszólítja a szerb nemzetiségi elemeket, hogy a haza iránti állampolgári hűség alapján állva, konstruktív létharcunkban őszinte együttműködéssel küzdjen a világszerte, a bolsevizmus ellen a végös győzelem kivívásáért.

Azután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter köszöntötte a kormány nevében a főispánt, mint olyan férfiút, aki hite és meggyőződése mellett ki tudott tartani akkor is, amikor az nem szolgált előnyére. Megbecsüléssel azok felé kell fordulnia, akik változatlanul kitartottak az egyetlen helyes út, a keresztény magyar út mellett. Ez az a gondolat, amivel állunk, vagy bukunk, amivel győzünk vagy elpusztulunk. A miniszterelnök a legtöbbször igen határozottan leszögezte a kormány nemzetiségi politikájának alapelveit, amelyek az őszinteség, az egyenlőség, a lojalitás, a bizalom és a jogok tiszteltbentartása. Ezek a kormány nemzetiségi politikájának alapelvei, ennek a politikának azonban van egy előfeltétele, az, hogy ez a politika csak a kölcsönösségen alapulhat. Teljesítse mindenki maradéktalanul állampolgári kötelességét, mert a kötelességteljesítés a mának, a holnapnak és a magyar jövőnek a parancsa. Mit jelent a kötelességteljesítés? Egyszerű szerint annyit, hogy dolgozni kell, el kell végezni a rábízott feladatokat. Ma ez még nem elég! Ma mindenkinek valamivel többet kell végeznie a mindennapi munkájánál. Csak ezzel a többlettel alapozhatjuk meg a magyar jövőt. A munkát ne csak megbecsüljük, hanem támogassuk is. Ne azt keressük, hogy hol lehet a másik munkájában gáncsolat találni, hanem segítségünk egymásnak a munkában.

Az úgynevezett „magyar széthúzás” nem nemzeti tulajdonság, népünkben

inkább a testvériség érzése él, mint az ellenkezője. Fogjuk meg tehát — még pedig erősen — egymás kezét. Hasson át mindegyikünket a hit és bizalom, mert ezután az erőfejtés után nem jöhet más, csak a győzelem.

Vasváry Lajos iparügyi államtitkár megtekintette a komlói állami szénbányát

Pécs. (MTI.): Vasváry Lajos iparügyi államtitkár első hivatalos útja során szerdán a komlói állami szénbányát nézte meg. Utjára Nikolics Mihály főispán és vitéz Horváth Iván alispán kísérte el. Az üzem megtekintése után az államtitkár bányászruhát öltött és a föld mélyén, lenn a tárnában kereste fel a bányászokat, akik igen jóleső érzéssel fogadták. Meghallgatta panaszait és hangzottatta, hogy a kormány célja a haza minden dolgozó polgárának munkája alapján biztosítani a tisztességes megélhetést. Fegyelmet és áldozatvállalást kért a jobb jövő érdekében.

Azután a Baranya-vármegyei Kőbá-

A közgyűlés végül üdvözlő táviratokat intézett Sztójay miniszterelnökhöz, vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyetteshez, vitéz Jaross Andor belügyminiszterhez.

nyüzemet nézte meg. Itt is mindent kifogástalan állapotban talált.

Késő délután érkezett az államtitkár Pécsre, ahol Esztergár Lajos polgármester fogadta. Megnézte a szénbányatelepeket és a szénporos pala feldolgozását, amivel évente az ország téglaszükségletének több mint háromnegyed részét lehet kielégíteni és ezzel mintegy 7000 vasutikocsi évenként lehet más célra felhasználni. Az államtitkár nagy érdeklődéssel szemlélte a téglafőzetés új módját, ami ennek a szénporos palának a feldolgozásával történik. Késő este tért vissza a fővárosba.

Néhány nap múlva megkezdődnek a könyvnapok

Alig néhány nap választ el ismét a magyar könyv hagyományos ünnepétől az immár több mint egy évtized óta megrendezett „könyvnapoktól”. Ideje tehát, hogy foglalkozzunk a kérdéssel: a megváltozott légkörben és a történelmi sorsfordulatot jelentő időszakban, kik azok a magyar írók, akik a könyvnapokon szerepelnek és főként mik azok a művek, amelyeket a kiadók e napokban a közönség kezeibe bocsátanak.

Minket a keleti partium lakosait két esztendői sorsközösség és a területi közelség révén talán elsősorban az erdélyi írók könyvnapjai szereplése érdekel. Az erdélyi költők közül a könyvnapjai jegyzékben mindjárt egy kedves ismerősre, az olyan fiatalon tragikus körülmények közt elhunyt Dsida Jenő nevére bukkanunk. A Leselkedő magány, Nagycsütörtök és Angyalok citeráján című örök értékű verskötetek szerzőjének ezuttal válogatott verseit kapjuk, amelynek darabjai remélhetően a nagytehetségű fiatal lírikus kivételes művészetének, gondolati gazdagságának és szindús érzésvilágának legszebb példáit villantják majd eléink. Dsida Jenőn kívül még egy erdélyi lírikus: Tompa László szerepel a könyvjegyzékben. Az „erdélyi”, de műveik révén már régen szintén országos viszonylatban is elsővonalbeli írók közül ezuttal Szabó Pál „Politika” című regényével. Nyirő József: Néma küzdelem című köny-

vél, a Kolozsvárról elszármazott alkotó készsége teljében elhunyt Hunyady Sándor „A hajó királynője” című időszeri írásával, Bözödi György pedig „Repedt csapok” című novelláskönyvével szerepel a könyvnapokon. Akad az írók között végül egy nagyváradi is: Tabéry Géza, akinek Szarvasbika című, a Bolyvaiak életét tárgyaló érdekes műve szerepel a könyvnap kiadványok között.

Ami a többi könyveket illeti, akad közöttük számos maradandó értékű munka és természetesen, mint ez ilyen alkalmakkor szinte elkerülhetetlen, közepes jelentőségű írásmű is. A huszonnégy regény, illetőleg elbeszélés kötet írói régiak és újak, immár klasszikusak és ma még csupán igéretnek számító fiatalok. A már említett erdélyiekön kívül ezek az írók Vas Gereben, báró Eötvös József, Babits Mihály, Surányi Miklós, Krudy Gyula, Sztinyay Zoltán, Bókay János, Bozay Margit, Kádár Lajos, Kárpáthy Nagy Rózsa, Lakatos Vince, Nagy Méda, Zalai Szalay László, Szili Leontin, Turi Elemér. A múlt század költői közül három névvel találkozunk: Petőfi Sándor János vitéze olcsó propaganda kiadásban került a könyvpiacra, Vajda János a múlt századvég szellemi örökségének pedig „Összes művei” kiadásával kecségtet a könyvjegyzék. A harmadik mult századbeli költő Reviczky Gyula, akinek végre összegyűjtött munkáit kapjuk. Remélhető, hogy ez a mű a modern költészet egyik első hirnökének már tisztázott jelentőségén kívül, egyéniségének és állítoottságáról és művészi képességeinek minden oldaláról éles képet nyújt majd. Érdekesnek ígérkezik a szépirodalmi művek között még: A legszebb magyar szerelmes versek című gyűjtemény Vajda Endre a kitünő esztéta válogatásában. Ismeretterjesztő és tudományos kiad-

vány erre az alkalomra tizenkettő. Ezek írói: Gárdonyi Albert, Halasy Nagy József, Karácsony Sándor. A magyarok kincse különös figyelmet érdemel — továbbá Kazinczy Ferenc, Kozocsa Sándor, László Gyula, Lyka Károly, Papp Viktor, Rolla Margit, Schütz Antal és Tóth László.

Itt említhetjük meg, hogy a könyvnapokkal kapcsolatban „Könyvnap írók nélkül” címen Az Ország című lap hosszabb cikket közöl, amelyben azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy miért hallgat és — ahogy a percben látszik — miért nem akar szerepelni több ismert író a könyvnapokon. Erre a kérdésre úgy hisszük, csak a kérdezett írók és a könyvnapok adhatnak majd feleletet.

Megismétlik a szerdai légtalmai gyakorlatot

Nagyvárad. Szerdán délután hat órakor félórás légtalmai gyakorlat volt Nagyváradon. A gyakorlat színhelyeül a Szent László-tér volt megjelölve és ezen megjelentek a különböző önvédelmi alakulatok, mozik légtalmai is. A gyakorlat célja az volt, hogy a légtalmai vezetők megfigyelhessék, mennyiben felel meg hivatásának a nagyváradi Légo-készültség. A Szent László-téren a 4. és 6. számú háza feltételezett gyújtóbombákat dobtak és különböző gyakorlatot végeztek a légtalommal kapcsolatban a hatósági vezetők irányításával.

Mint értesülünk, a légvédelmi gyakorlat a legnagyobb rendben folyt le és kitünő eredménnyel végződött. Itt említhetjük meg, hogy a gyakorlatot meg fogják ismételni a város valamennyi körzetében és a hatósági vezetők ezuttal meggyőződést ezereznek arról is, hogy a házak légo felszerelése mennyiben felel meg a követelményeknek. Azok a háztulajdonosok, akik ezeknek nem felelnek meg, szigorú eljárásban részesülnek.

Megállapították a városi partifürdő jegyárait

Ertesítem a közönséget, hogy a városi partifürdő június hó 1-én megnyílt, továbbá, hogy a m. kir. közellátásügyi miniszter 48.368/1943. K. M. számú rendelete értelmében a közüzemek igazgatósága a partifürdő jegyárait az alábbiakban állapította meg:

Belépőjegy felnőtteknek félnapra, kabinhasználattal	P. 1.40
Félnapra szekrényhasználattal	0.82
Egész napra kabinhasználattal	1.74
Egész napra szekrényhasználattal	1.06
Diákoknak és gyermekeknek kabinhasználattal	0.68
Diákoknak és gyermekeknek ruhatár	0.46
Belépőjegy tisztviselőknél kabinhasználattal	0.82
Szekrényhasználattal	0.56
Havi bérletjegy felnőtteknek kabinhasználattal	21.16
Szekrényhasználattal	15.88
Havi bérletjegy diákoknak és gyermekeknek kabinhasználattal	13.22
Szekrényhasználattal	10.58
Külön kabinra bérletjegy fürdőjeggel havonta	26.46
Fürdőre nem jogosító belépőjegy	0.34
Értéktárgyak megőrzése	0.22
Törülköző	0.22
Fürdőudrág félnapra	0.34
Egész napra	0.56
Kiszolgálás	0.22

Polgármester.

VÉGH festőde felvételi üzletei:

Bémer-tér 2 Tel.: 33-40, Szt László-tér 14 Tel.: 22-17
Új üzlet: Hitler Adolf utca 1. Telefon: 24-58
Gyár: Hitler Adolf utca 40. Telefon: 21-08

A Szent Monika Közösség tárgysorsjátékának eredménye

Sorsjegyszám:	Tárgyszám:	14162	95 1 db strandtáska	17689	102 1 t. levélpapír	19156	263 1 db virágcserep
11.801 nyertes	57 1 női ernyő	14200	391 1 db fogkrém	17690	403 1 db képes-könyv	19169	308 1 db massétálca
11849	379 1 vadpástétom	14239	293 1 üveg barackiz	17744	75 1 db nyaksál	19237	343 1 üveg ugorka- ragout
11938	116 1 női ing	14351	74 1 selyem sál	17761	88 1 db sárközi gallérsarok	19263	140 1 db könyv
11943	164 1 kerámia virág- cserep	14513	321 1 szappandoboz szappannal	17817	137 1 db könyv	19282	129 1 db pohártörő
11958	216 1 gránit teá- kanna	14606	223 1 férfi nyak- kendő	17855	58 1 db n. kombiné	19332	420 1 db sószóró
12022	167 1 tömb levél- papír	14622	382 1 szipka	17866	226 1 tésztás készlet	19507	156 1 db könyv
12071	52 1 gyerek mackó	14810	73 1 Hummel figura	17898	399 1 db fogkrém	19588	378 1 db vadpástét.
12118	272 1 massé tálcá	15003	183 1 db gumióv	17922	346 1 db süítőforma	19592	280 1 db sendvicstál
12129	20 1 faragott faszobor	15078	189 1 vizeskészlet	17975	289 1 db tükör	19615	262 1 db méztartó
12155	291 1 tortalap	15147	319 1 db öröknaptár	18022	181 1 db sopromi gallér	19752	11 1 db férfing
12290	248 1 vegyes krém- likőr	15179	246 1 pár gyermek- zokni	18037	61 1 db f. pullover	19961	151 1 db kézimun- kás vászongallér
12412	331 1 tükör	15242	335 1 db virágváza	18040	41 1 db fényképe- zőgép táskával s filmmel	20101	101 1 db szőnyeg
12452	177 1 női nadrág	15331	105 1 db szőnyeg	18095	76 1 db nyaksál	20111	59 1 db n. kombiné
12472	190 1 vizes készlet	15452	4 1 berendezett laktáska	18116	175 1 üveg „Bihari itóka”	20146	63 1 db f. pullover
12513	286 1 evőeszköz- tartó	15481	351 1 db lisztkorsó	18183	12 1 db n. esőkabát	20222	281 1 db sendvicstál
12543	82 1 szőnyeg	15499	329 1 db alumínium parasztál	18205	125 1 pohártörő	20335	316 1 p. f. harisnya
12553	202 1 pár férfi harisnya	15553	232 1 db öröknaptár	18206	409 1 sószóró	20348	28 1 db női retikü.
12625	62 1 férfi pullover	15570	417 1 db sószóró	18399	69 1 könyv	20437	325 1 db fogas
12644	67 1 gyerek mackó	15638	148 1 üveg kölni	18443	244 1 kompótoskész.	20444	408 1 galuskadeszka
12745	56 1 hatszemélyes tésztáskészlet	15657	7 6 személyes ét- készlet	18447	127 1 db pohártörő	20452	110 1 üveg csacresnye pálinka
12749	176 1 női nadrág	15874	170 1 üveg köbni	18501	357 1 db süítőforma	20517	307 1 db massétálca
12760	171 1 Capitaly tár- sasjáték	15877	392 1 db fogkrém	18516	402 1 db fogkrém	20520	310 1 db puder
12980	113 1 pudrier	15908	372 1 db vadpásté- tom	18526	397 1 db fogkrém	20528	120 1 db faragott fa- szobor
13038	320 1 lisztkorsó	15915	288 1 db tükör	18687	231 1 db szalvétatartó	20635	251 1 db puder
13092	400 1 db fogkrém	15919	124 1 db pohártörő	18696	34 1 db női retikül	20748	370 1 db fogkrém
13116	235 1 talpas üvegtál	15938	32 1 db női ernyő	18727	186 1 ü. krémlikőr	20896	96 1 irókészlet
13145	238 1 női harisnya	15978	180 1 db sopromi gallér	18729	111 1 p. f. kesztyű	21017	362 1 db fogkrém
1374	90 1 torockói kész- let	16059	274 vízfesték ecset- tel	18783	196 1 db piros zo- mánc. medence	21034	165 1 Havasi gyopár plakett
13218	396 1 fogkrém	16089	153 1 db kézimun- kás vászongallér	18811	260 1 db fali gyer- tyatartó	21163	405 1 db képeskönyv
13245	179 1 rátét gallér- sarok	16222	132 1 db kézimun- kás vászongallér	18879	39 1 p. női félcipő	21189	128 1 db pohártörő
13419	401 1 fogkrém	16262	144 1 db könyv	18953	204 1 p. f. harisnya	21242	117 1 db gyermek- nadrág
13420	253 1 doboz puder	16342	218 1 zomárczott lábas fedővel	19031	387 1 db szájmósó pohár	21273	301 1 üveg barackiz
13448	85 1 könyv	16348	389 1 db gyufatartó	19045	324 1 db olló	21372	13 1 db szőnyeg
13484	195 1 cipőtisztító doboz kefékkel	16385	25 1 db selyem gyarmekruha	19046	258 1 ce. karamella	21406	337 1 suskó téglány
13513	315 1 db puder	16478	154 1 likőrkészlet	19123	119 1 lámpa falikar	21454	237 1 p. n. harisnya
13516	123 1 db napló	16495	47 1 db női komb.			21506	365 1 db fogkrém
13555	209 1 db piros zo- mánczott fazék (3 lit.)	16528	290 1 db fekete váza			21601	413 színes r-füzettel
13577	221 1 db férfinyak- kendő	16651	267 1 pár férfi ha- risnya			21639	304 hamutartó
13602	276 1 db szappando- box szappannal	16683	185 1 db mosdótál			21656	322 1 szappandoboz szappannal
13609	269 1 db csörgő	16839	359 1 db fogkrém			21677	211 1 db termos
13670	3 1 db gyapjú bro- kátpaplan	16931	334 1 db virágváza			21714	250 1 db szalvétatök
13701	297 1 üveg barackiz	16943	205 1 pár férfi- harisnya			21715	347 1 db hamutartó
13743	159 1 db könyv	16945	344 1 üveg ugorka- ragout			21763	173 1 ételtermos
13765	162 1 db könyv	17026	367 1 db fogkrém			21789	342 1 üveg ugorka- ragout
13896	355 1 fogas	17077	136 1 db könyv				
13903	44 1 kölnikazetta	17173	278 1 szappandoboz szappannal				
13944	266 1 pár férfi- harisnya	17302	86 1 db könyv				
13964	380 1 db vadpásté- tom	17303	55 1 db selyemsál				
14063	213 1 db férfi nad- rágtartó	17471	360 1 db fogkrém				
14095	264 1 db virágváza	17504	27 1 db női retiküi				
14133	70 1 db n. kombiné	17523	366 1 fogkrém				
14161	414 1 mogyorótörő	17539	338 1 db olló				
		17549	142 1 db könyv				
		17611	265 1 db virágváza				
		17627	178 1 db női nadrág				

FILMHIRADÓ

Képes művészeti hetilap

Ara 50 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Országos népművelési vezetőképző- tanfolyam Balatonlelén

szociális felügyelők és gyári szabadidőmozgalmi vezetők részére

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium már két évtized óta országos népművelési előadó- és vezetőképző tanfolyamokat rendez. Ezeket a tanfolyamokat a minisztérium megbízásából a fővárosi Népművelési Bizottság szervezi. A folyó évben két országos vezetőképzőtanfolyam szerveztett, amelynek tárgyköréit kizárólag a városi népművelés kérdései képezik. A tanfolyamok Balatonlelén, a Mária-üdülőben tartatnak.

Az első tanfolyam június hó 12-én kezdődik és 23-án fejeződik be. Ezen részt vehetnek népművelési titkárok és gondnokok, szociális felügyelők és gyárállalati, szabadidőmozgalmi vezetők, vagyis a nagyobb városokban működő és főként a népműveléssel foglalkozó egyének.

A második tanfolyam június 23-án kezdődik és július hó 2-án ér véget. Ezen a tanfolyamon a városi népművelés gyakorlati megvalósítói, tanítók, tanárok, lelkesek, egyesületi vezetők, stb. és általában olyan egyének vehetnek részt, akik népművelési

vezetőképzőtanfolyamon még nem vettek részt.

Mindkét tanfolyamon a részvételi díj 150 P, amelyben a szállás, ellátás, strandfürdő használat, üdülési díj, kiszolgálási díj és a csomagoknak a balatonlelői állomásról a Mária-üdülőbe való szállítása is bevonulatlattik. A közellátási viszonyokra való tekintettel a hallgatók magukkal tartoznak hozni 100 dkg. fehér lisztet, 180 dkg. kenyérlisztet, 20 dkg. zsírt és megfelelő mennyiségű cukrot. A fehérneműhiányra és a mosási nehézségekre való tekintettel minden hallgatónak 1 párnahuzatot és 2 lepedőt kell magával hoznia.

A tanfolyamokra a hallgatók a városi népművelési titkári hivatalban (Szilágyi Dezső-utca 12. sz., telefon 2488.) jelentkezhetnek felvételeire. f. évi június hó 2. déli 12 óráig.

Hirdessen
a Magyar Lapokban

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKESFŐVÁROSI DEZSŐ-UTCA 6 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Kápolmaszentelés a gyulai József Szanatoriumban. Gyula. Saját tudósítónktól. Az Országos Tüdőbeteg Szanatorium Egyesület vezetősége a Gyula és Sarkad között levő József Szanatorium kis kápolnája helyett új nagykápolnát építtetett, amely többszáz lélek befogadására alkalmas. Az új kápolnát Pünkösöd másodnapján szentelték fel. A felszentelés szertartását fényes papi segédlettel Lindenberg János dr. nagyprépost végezte. Ünnepi beszédében a nagyprépost kiemelte annak az égi kegyelemnek a jelentőségét, hogy a megpróbáltatásokban vergődő emberek, Krisztus mindenütt való jelenlétéből vigasztalást és erőt fejthetnek. Örömeinek adott kifejezést, hogy a szanatoriumban új hajlék épült Isten imádsására és Isten áldását kérte mindazokra, akik a pusztuló templomok szomorú korszakában a kápolna megépítését is lehetővé tették. A József Szanatorium kápolnája az első templom Magyarországon, amelyet Árpádházi Szent Margit tiszteletére, a szentté avatása óta róla neveztek el.

ORVOSI ATIEGYEZÉS A NAGYVÁRAD KAMARÁBÓL. Nagyvárad, jun. 1. A Hivatalos Lap május 31-iki száma közli, hogy dr. vitéz *Gózl* Károlyt a nagyvárad Orvosi Kamarából a kalocsai kamarába jegyezték át.

Megkezdik Budapestén a zsidók lakhelyeinek kijelölését. A MTI jelenti: A Székesfőváros polgármestere elrendelte a zsidók lakóhelyeinek kijelölésével kapcsolatban a Székesfővárosban fekvő összes épületek lakásainak, illetve a lakások bérlőinek összeírását.

Robbanás egy angol lőszergyárban. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit hírodó közlése szerint Anglia nyugati részében, egy lőszergyárban kedden robbanás történt. Két alkalmazott meghalt, tíz súlyosan, több könnyebben megsebesült.

NYOLCNAPI FOGHÁZAT KAPOTT EGY DARAB FAÉRT. Nagyvárad, jun. 1. Mult év decemberében a Vitéz-utcai állami népiskola udvaráról ellopott egy darab fát Pálfi Ferenc nagyvárad közművesmunkás. A ma délelőtti törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy Pálfi már három ízben volt büntetve lopás miatt, ezért ezt súlyosbító körülménynek vették. Bár a bűncselekmény tárgyi súlya csekély. Ugyanakkor enyhítő körülmény volt megtörtege és bűnbánata. Az ítélet jogerős.

Megállapították a vagyonválsági búza júniusi árát. A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő búza árát 1944. évi június hónapra méter mázsánként negyven (40) pengőben állapítják meg.

Kék bejelentő nyomtatvány

kapható a **PETŐFI** nyomdában
Hlatky Endre u.c. 1. és
 Polgár József papírkereskedésben
 Rákóczi-ut 18.

Gyújtott és olt a villám Derecskén. Nagy vihar volt az elmúlt napokban Derecskén. A község határában Harangi János csordás egyik istállóba verelte a vihar elől az okrókat, a villám beleütött az istállóba s két okró megolt és a belépő Harangi János csordást is földhözvágta. Szerencsére párpercnyi eszméletlenségen kívül semmi baja nem történt. Az istállót a villám felgyújtotta, a lánokok teljesen elhamvasztották.

Ujabb lapbetejtások. A MTI jelenti Vitéz dr. *Kolovány-Borcsa* Mihály államtitkár, a sajtóügyek m. kir. kormánybiztosa a miniszterelnök rendeletére 14 Budapestén és 13 vidéken megjelenő időszaki lapot tiltott be.

FELHÍVÁS. Az Ipartestület Faipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy anyagigényléseiket folyó hó 1-től 6-ika délig feltétlenül jelentsék be, mert ellenkező esetben az igényléstől elmaradnak. Igényléseket csak az illetményjegyzék bemutatására és az Ipartestületnél bejelentett munkakönyvekre vezünk fel. Elnökeég.

Kormánybiztost neveztek ki a repülőipari ügyek vezetésére. Budapestről jelentik: A kormány a Budapesti Közlöny mai számában rendeletet adott ki, a repülőipari termelés eredményességének biztosítása érdekében. Kormánybiztost neveztek ki, aki a gyárakat és üzemeket közvetlenül is igénybe veheti. A szükséges munkaerőről, elhelyezéséről, szállításáról, általában a repülőipar szükségletének kielégítéséről a hatóságok utján a kormánybiztos gondoskodik. Kormánybiztossá vitéz Hellebronth Vilmos vezérőrnagyot neveztek ki.

Megnyílt a 7-ik nemzetközi képzőművészeti kiállítás a Múcsarnokban. Csütörtökön délelőtt a háborús viszonyoknak megfelelően szerény, mégis ünnepélyes keretek között nyitották meg a Múcsarnokban a 7-ik nemzetközi képzőművészeti kiállítást, körülbelül 500 műtárggyal. A magyar festészet, rajzolás, szobrászat és szobrászat jelesei vonulnak fel alkotásaikkal.

A kiállítást Tasnády Nagy András, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács elnöke nyitotta meg.

A bombakárosultakért

Legutóbbi végösszeg: P 27.510.02
 N. N. 36.—
 Összesen: P 27.546.02

Eddig csak egy ember ellen indított eljárást munkakerülés miatt a nagyvárad ipartestület

Nagyvárad. A minisztérium 1850-1944. szám alatt — mint ismeretes — rendeletet adott ki, amely szerint az olyan munkaképes férfiak, akik az elvállalt munka elvégzését indokolatlanul megtagadják, a munkát szándékosan hanyagul végzik, a honvédelmi munkára való kirendelésük szemben engedetlenek, vagy annak ellenére, hogy megélhetésük végett keresetre vannak rántalva, munkát elfogadhatók nélkül nem vállalnak, a rendőrhatalóság rendőrhatalósági őrizet alá helyezés nélkül is katonai vezetés alatt álló munkatáborba utalja. A rendelet értelmében az illetékes

MEGNYILT a rádiómosvizű ózonduslevegőjű

PÜSPÖKFÜRDŐ

HULLÁMFÜRDŐJE

Vonatjárat hatszor naponta

Erdély egyetlen hullámfürdője

ISKOLAI HIREK

Az Immaculata-intézet előjárósága értesíti növendékeit, hogy az újabb miniszteri rendelet értelmében megkezdte a tanév folyamán elmaradt tananyag pótlását és átismétlését, valamint a leány-levente oktatása. — Tájékoztatás végett tehát a polgári iskola növendékei június 2-án reggel 8 órára, az óvónőképzősök pedig fél 11 órára kötelesek megjelenni az intézet elemi iskolájában Csáky-utca 20. szám.

Német fogságba került a Reuter egyik munkatársa

Lisszabonból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat jelentése szerint John Talbot, a Reuter Irodának Tito főhadiszállására, Jugoszláviába küldött munkatársa, aki egyben az angol és amerikai sajtó képviselője, két tudóstóval együtt fogságba került, Pribicevics, aki szintén az újságírók között volt, az elfogadást után megszökött. Pribicevics a Time and Life hírodó levelezője, ezenkívül több angol és amerikai lap képviselője. Talbot, Pribicevics és a két képtudósító néhány nappal ezelőtt német kézen levő területre vetődött. Elfogatásuk híre csak szerdán érkezett Londonba. Talbot most 33 éves és 15 éve van a Reuter szolgálatában.

Szolgálatos gyógyszertárak:

II. CSOPORT:

ARANYAS gyógyszertár, Szt László tér 6. (M. Kain E.) 25-74.

FEHÉR KERESZT gyógyszertár, Rákóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-46.

SZENT LÁSZLÓ gyógyszertár, Szent István-tér 1. (K. Hegedüs I.) 19-29.

MEGVALTÓ gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-01.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombathéig tart.

Temetés. Özv. Branschott Mihályné Schweinitz Anna a Háztulajdonosok Szövetége ügyv. igazgatójának Hajdu György nyug. pt. ellenőrnök anyósa 79 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

NYILTÉR

Felkérem a Grünwald Testvérek és Társa fém és bádóg, fa és vasredőnygyár összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló összes követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 5 napon belül az üzem Nagyvárad, Hitler Adolf-u. 44. sz. alatti irodájában összeírás végett jelentsék be és azt hiteltermelően igazolják, annál is inkább, mert ezen határidő lejártá után semmiféle követelések figyelembe nem vétetnek.

Nagyvárad, 1944. május 30.
PIKA SANDOR,
 hatósági üzemi megbízott.

NYILTÉR

Felkérem a Haas S. Frigyes kosárfonó és demijon üzem, Nagyvárad, Árpád vezér-ut 79. sz. összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül hiteltermelően jelentsék be az Árpád vezér-ut 79. szám alatti üzem irodájában, annál is inkább, mert ezen határidő lejártá után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. május 30.

SZABÓ FERENC

válallati vezető,
 hatósági megbízott.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.

RÁDIÓ

PÉNTEK, JUNIUS 2.
 Budapest I.

- 8.30 Beszkárt-zenekar.
- 9.40 Népszerű nyitányok.
- 10.10 Szórakoztató muzsika.
- 11.10 Operagyöngyök.
- 11.40 Mihályhegyi Géza dr. orvosi előadása.
- 12.05 A rádiózenekar műsorából.
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Sári Rudi cigányzenekara.
- 14.50 Örökszép melódiák.
- 16.00 Heigl László dr. előadása.
- 16.20 Guttenberg György szalonzenekara.
- 17.00 Munkásfélóra.
- 17.30 Malcsiner Béla zongorázik.
- 17.45 Sportközlemények.
- 17.55 Magyar ének — magyar lélek, 50. előadása.
- 18.25 Komjáthy Aladár verseiből ad elő.
- 19.00 A német birodalmi rádió műsorából.
- 20.10 Seta a vadonban.
- 20.30 A hárshegyi Cserkészparkból közvetítés.
- 20.40 Könnyű dallamok.
- 20.50 Bosnyák Zoltán dr. előadása.
- 21.10 Magyar zeneszerzők felőrája.
- 22.20 Georg Kulenkampff hegedűl.
- 22.40 Valakinek muzsikálnak.

SZÍNHÁZ

Tarka est a Szigligeti színházban

Tarka estet rendezett ezerdán a Szigligeti Színház, változatos, vidám, de rézben komoly igényű kabaréműsorral. Azt hitte volna az ember, hogy a könnyű nyári szórakozásra özönleni fog a közönség, de megint kis csalódást kellett elkönyvelnünk: majdnem üres maradt a nézőtér. Pedig az előadás nagyobb érdeklődést érdemelt volna, mert a műsorszámokat jól válogatták össze, ha nem is igyekeztek az előadóművészek újat nyújtani, hanem az évad kabaréestjeiről és kívánságversenyjeiről már ismert darabjaikkal hozakodtak elő. Mindenesetre kívánatos volna, hogy színészeink időnként újakat is tanuljanak a bevált műsorszámokhoz, mert megfakulnak a legélénkebb színek is, ha sűrű egymásutánban kerülnek ugyanazon rivalda fényébe.

Az előadók igyekeztek kedvvel működni a kongó nézőtér ellenére is. Tetőzetős volt Szógi Arany és Halasi Gyula kedves ének- és táncoktatója a Mosoly ország című operettből, sikere volt Antal Ersei operáriáinak, Kemény Gizi szavalatainak, Lendvay Lajos vidám táncjelenetének, meleg tapsal fogadta a közönség Jurik Julesi táncait és Lánya Emmi is, aki a női karal együtt revüszere operett-részleteket játszott el. A társulat két fiatal táncosa, Berta és Gerő megint bemutatta steppelő tudományát a különösen hatásos volt a táncrevü, amelynek keretében a női kar kiváló ösztönözéssel számos modern és nemzeti táncot sorakoztatott a tarka egyvelegbe.

Uj szám volt Bakay Lajos ezavalata, aki három Ady-verset adott elő erőteljes átéléssel s kellemsen hatott a fiatal Daróczy Nusi fellépése, aki a most Nagykárolyban működő társulattal jött át, hogy a tarka est keretében a nagy-

Hatósági árak a piacon

Gyümölcsfélék:
(Gyenge felhozatal)
1 kg alma 2.40—3.20—4, 1 kg cseresznye 5—6, 1 kg dió héjas 6—7 bel 25—28.
Zöldségtelék:
(Közepes felhozatal)
1 kg burgonya 0.30—33, 1 kg szárazbab 0.96—1.18, 1 kg borsó 1, 1 kg hagyma 0.16—0.20, 1 kg cékla 0.60—0.80, fejtes saláta 0.10—0.20, kerti sóska 0.80—1.20, spárga 5—6, új kalarabé 0.60—1, 1 db zeller 0.10—0.30, piros retek csom. 0.30—0.50, 1 kg spenót 1.20—2, zöldhagyma csom. 0.6—0.10.
Előállatok:
(Közepes felhozatal)
Szarvasmarha kg-ja 2.20, 1 db fejős tehén 1200—2100, szopós borjú kg-ja 2.10, 1 db kismalac 80—90, 1 db igásló 400—2000, 1 darab parádés ló 2000—3200.
Tejtermékek:
(Közepes felhozatal)
1 liter tej 0.52, 1 kg vaj 10—20, 1 kg juhtúrós 5.80, 1 kg tehéntúrós 1.76, 1 kg tejföl 2.20, 1 kg sajt 4.20.
Kenyér:
1 kg egységes 58 fillér.
Szárnyasok:
(Közepes felhozatal)
1 pár l. o. csirke rántani való 5—7, kis csirke 1 pár 3—4, 1 db liba pecsenyének 8—12, kis kacska 4—5, 1 db tojás 0.24, kg-ja 4.50.
Húsarak:
1 kg marhahús 5.10, disznóhús 5, növényesmarha 5.10, jühhús 4.50, bárányhús 5.10, bivalyhús 4.70, zsiradék 5.60.

váradai közönségnek bemutatkozzék. Jó megjelenésű, megnyerő modorú színésznő, frissen csengő, eléggé iekolázott hangja van s bár némi elfogódottsággal

A színházi iroda közleménye:

Egy boldog pesti nyár ma, filléres helyárral

Utoljára az idényben csütörtök este kerül színpadra az *Egy boldog pesti nyár* revü operett-ujdonság, filléres helyárral, ma, csütörtök este fél 7 órakor.

Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagjának felléptével pénteken és szombaton este Hercegh Ferenc: *Gyurkovics lányok* című vígjátéka kerül színpadra. Mérsékelttel felemelt helyárral. Pénteken bemutatja, szombaton Á-bérlet ráfizetés nélkül. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Eladó lányok, a legmulatságosabb operett-ujdonság szombaton délután fél 4 órakor filléres helyárral van műsoron. Csupa kacagás és derű.

Vasárnap délután fél 4 órakor a nagysikerű *Hadik huszárok* kerül színpadra Jurik Julesi felléptével.

Kedden és szerdán este Koltay

küzdött, határozott tehetségről tett tanúbizonyságot. Mint érdekességet jegyezzük meg róla, hogy a vendégművész unokahuga Sojmosán Magda, valamikor Nagyváradon is közismert és nagyon kedvelt színésznőnek.

A színes kabaré-esten Szabó Ernő töltötte be a bemondó szerepét, aki két iemert, de hatásos számmal is kedveskedett. Közvetlen hangú bejelentéseinek és tréfáinak sokat nevetett a közönség.

Aranka felléptével a *Csárdás* c. operett mutatja be a színház.

Június 8-án, Urnapján délután este pécsi öreg diákok együttese vendégszerepel a színházban. Konferál: dr. Legényei József. Jegyek már elővételben válthatók a pénztárnál. Mérsékelttel felemelt helyárral.

MŰSOR:

Csütörtökön fél 7 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.

Péntek este fél 7 órakor: *Gyurkovics lányok* (Kiss Ferencsel), bemutatja bérlet.

Szombat d. u. fél 4 órakor *Eladó lányok*.

Szombat este fél 7 órakor: *Gyurkovics lányok* (Kiss Ferencsel) Á-bérlet.

Vasárnap délután fél 4 órakor: *Hadik huszárok*.

SPORT

Nem lesz könnyű feladat a BSZKRT legyőzése

A NAC lesz az első vidéki labdarugó bajnok

Nagyvárad, Vasárnap befejeződik a Nemzeti Bajnokság 1943—44. évi utolsó fordulója és ezzel a Nagyvárad AC hivatalosan is magyar bajnoknak tekinthető. A BSZKRT csapatával mérte össze erejét a zöldfehér együttes és a játék befejeztével a város, a társaságok és a szurkolók képviselői üdvözölni fogják a fiúkat bajnokságuk alkalmából. Ezt a kis házi ünnepséget azért is jelezük már jóelőre, hogy a közönség nyugodtan várja végét a mérkőzésnek és együt-

tesen ünnepelje Magyarország első vidéki labdarugóbajnokát.

A csapat egyébként szorgalmasan készülődik a pesti villamos csapat ellen. A BSZKRT ugyanis rossz helyezése ellenére sem lesz sémamérkőzés, mert a vendégcsapat mintaszerű sportfelfogással küzdötté végig minden mérkőzését még akkor is, amikor már nyilvánvaló volt a kiesése. Példa erre a Ferencváros elleni győzelem, amikor pontot rabolt el a nagy Fraditól és ezzel kétségessé tette a pesti zöldfehérek II-ik helyezését.

Sportolásra szólítja fel a nagyváradai hölgyeket a NAC női szakosztálya

Nagyvárad, asszonyok, dolgozó és diák leányok!

A nemzet minden területén a legnagyobb erőfeszítést teszi. Nem érzitek-e, hogy ebben az óriási erőfeszítésben a Ti karjaitokra, szívetekre és kitartásotokra is szükség van!

Ne higgyétek, hogy a napi munka elvégzése után végére értetek köteleseiteknek s kivonulhattok tömegesen a kórházra, hogy zsidóktól eltanult szokásaitoknak továbbra is hódoljatok!

Az erős karok, edzett szervezet és bátor szívek nem a kórház szünetnek s ne higgyétek, hogy a kórház viszonyt üdülést és szórakozást nyújthat.

Az öntudatos, a magyar hazát egészséges ivadékokkal erősíteni aka-

ró nő, munkája után hetenként legalább háromszor a sportpályákat keresi fel, hogy szórakozást és üdülést találjon, testét, lelkét átjárassa a sportolás megújító áramlatával s a mindennapi munka elviselésére megacélozza tagjait.

A NAC már többször intézett felhívást Hozzatok eredménytelenül. Most is pénzt és fáradságot nem kímélve mutat rá a nők sportolásának áldásos és nemzetfenntartó jellegére.

Jertek hát és jelentkeztek minél nagyobb számban, hogy végérvényesen beállíthassuk a sportolásra Nektek is legmegfelelőbb időpontot.

Jelentkezés mindennap személyesen vagy telefonon 6—8-ig a NAC irodában. (Telefon 27-31.)

APROHIRDETÉSEK

Adós-véte!

Fehér vászon tiszt ruhá eladó. Gerhardt szabóság, Rákóczi-út 7. 123

Hülángéle

Fertőtlenítést, poloska mely es min. d. n. n. m. u. f. r. t. a. 38. évi gyakorlati vállalkozás, Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 313

Menyasszony és koszorúszóany művirág fejdiszek és kézi csokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Rubáka virágok raktaron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készítenek. Karácsonyi püspök-ü. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznel, Kossuth-ü. 5. Telefon 23—30 672

Fogadónapokat folyó hó 2-től minden pénteken 8 órától 12-ig a hegyközségi hivatalban tartom tanácsadás végett Fekete Sándor, Gyoe intéző. 124

„A Kolozsi sósfürdő“
június 4-én
(vasárnap) megnyitják!

Állást keres

Középkorú szakácsnőt vidékre azonnal felvesznek. Juricskay Pálné, Zsádány, Biharmegye. 109

Ragasztóanyag, parafa és textes cipészsegédet állandóra felvesznek. Németh József, Rákossy Jenő-ü. 13. 121

Tűzőnők állandó munkára azonnal felvételnek. Daróczy cipőüzem, Galamb-ü. 5. szám. 122

Főzelék szárító üzemünk részére munkásnőket azonnal felvesszünk. Vegyi- és Élelmiszer Ipari r. t., Anyos Pál-ü. 2—6.

Állást keres

Tisztviselő többévi irodai gyakorlati, kezdő gépirással, állást keres. Címeket a kiadóba kér. 937

Oktatás

Német nyelvet tanít urindó, ebéd koszt ellenében. Piros Béláné, Szarvas-ü. 12. szám. 931

Június hónap állami gimnázisták szüneti tanítását jutányosan vállalja: középiskolai tanár. Cím: kiadóban. 114

Elveszteti

Elvesztett 27-én éjjel 12—1 között a nagyalomás másodosztályú várótermében egy sötétke aprópénztárca, benne aranylánc kereszttel, aprópénz jegyzetekkel és helyeg. Becsületos megtaláló jutalom ellenében adja be a Mocsáry Irigépzületbe, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2. Bazar-épület. 120

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felelős: Dr. Virág Jeromos, főszerkesztő. A kiadóért felelős: Dr. Paál Árpád, igazgató.

Készült a Szent László-nyomda r. t. hőrforgógépén, Nagyvárad, Szilvási utca 2. számán.